

LÄHILUONNON LUMO

-TEHTÄVÄKORTIT

Euroopan unionin
osarahoittama

Jyväskylän
ammattikorkeakoulu

Miten kuvailisit kotiseutusi maisemia?

Maisema muuttuu valon, vuodenaikojen ja ihmisen toiminnan mukana. Se kertoo paikallisen luonnon ja kulttuurin erityispiirteistä.

Mitä maisema kertoo tästä paikasta?

Euroopan unionin
osarahoittama

Jyväskylän
ammattikorkeakoulu

**Luonnossa oleminen herättää
usein mielikuvituksen.**

**Millaisia tarinoita sinulle tulee
mieleen, kun katsot ympäröivää
maisemaa?**

**Valitse paikka, johon on mukava istua
tai seisahtua. Kuuntele ympäristöäsi.**

Laita halutessasi silmät kiinni.

**Mitä ääniä kuulet? Ovatko ne ihmisen
vai luonnon tuottamia?**

Millaisia tuoksuja tai hajuja tunnet ympäristössäsi?

Ovatko ne ihmisen vai luonnon tuottamia?

Luonnon ekosysteemipalvelut

Ekosysteemipalveluilla tarkoitetaan luonnon tarjoamia aineellisia ja aineettomia palveluja ihmisen näkökulmasta. Ne voidaan jakaa neljään ryhmään: tuotanto-, säätely-, ylläpito- ja kulttuuripalvelut.

Luonnolla on myös aina itseisarvo.

Tuotantopalvelut
käsittävät luonnosta saatavat aineelliset hyödykkeet, kuten raaka-aineet, vesi, energia, luonnonvarat ja maaja metsätalouden tuotteet.

Säätelypalveluilla
tarkoitetaan luonnon prosesseja, jotka ylläpitävät elämän edellytyksiä; ilmastonsäätely, veden ja ilman puhdistus, sekä kasvien pölytys.

Ylläpitopalvelut
ovat elämää ylläpitäviä palveluita; kasvien yhteyttämisen, ravinteiden kierto ja maaperän muodostus, nämä ovat muiden ekosysteemipalveluiden taustalla.

Kulttuuripalveluita
ovat luonnon tarjoamat aineettomat, henkiset ja virkistykselliset hyödyt, kuten maisemat, luontomatkailu, luonnontieteet sekä taiteelliset inspiraatiot.

Luonnon monimuotoisuus eli biodiversiteetti

Luonnon monimuotoisuus eli biodiversiteetti tarkoittaa elämän monipuolisuutta maapallolla. Se käsittää kolme tasoa: lajien runsauden, niiden elinympäristöjen monimuotoisuuden ja lajien sisäisen vaihtelun eli geneettisen monimuotoisuuden.

Biodiversiteetin säilyminen on tärkeää luonnon toiminnan kannalta. Myös ihmisen elinmahdollisuudet ovat sidoksissa luonnon hyvinvointiin. Luonnon monimuotoisuutta turvataan kestäväällä käytöllä ja hoidolla sekä etenkin suojelulla.

Millaisista paikoista sinä pidät luonnossa?

Onko sinulla lempipaikka?

Millaista siellä on ja mitä teet siellä?

Millaista lähiluontoa kotisi ympäristössä on?

Millä tavoilla luonto voi vaikuttaa ihmisen hyvinvointiin positiivisesti?

Mitä puita, kasveja ja eläimiä näet ympärilläsi?

Mitä voisit ajatella tekeväsi luonnon monimuotoisuuden hyväksi?

**Mitä metsässä voi tehdä
ja harrastaa?**

**Mitä niistä olet tehnyt
tai haluaisit kokeilla?**

**Mitä luonto merkitsee kaikelle
elolliselle?**

Mitä luonto merkitsee sinulle?

**Mikä on
lempivuodenaikasi?**

Mikä siinä on parasta?

**Mitä lintuja näet
ja kuulet ympärilläsi?**

Mitä lajeja tunnistat luonnosta?

**Oletko kokeillut lajintunnistus-
sovelluksia, kuten Muuttolintujen
kevät tai Seek by iNaturalist?**

Pelkäätkö pimeää?

**Suuri osa suomalaisista lajeista
on hämääväaktiivisia.**

**Metsässä ei ole mitään pelättävää,
vaarallisin eläin on hirvi ja sekin vain
hirvikolaritilanteessa.**

**Sään ääri-ilmiöt ovat yleistyneet
Suomessakin.**

**Pidätkö enemmän ukkosmyrskyistä
vai sateenkaaria?**

**Ihmisiä sään ääri-ilmiöt ovat innoitta-
neet niin taiteessa, kuin tieteessäkin.**

**Kaupungeissa ja taajamissa on paljon
valosaastetta, turhaa valaistusta.**

**Milloin olet viimeksi ihmetellyt
tähtitaivasta?**

Oletko koskaan nähnyt Linnunrataa?

Mikä on suosikki luonnonmarjasi?

Suomen metsissä kypsyy vuosittain satoja miljoonia kiloja marjoja ja jokaisen oikeuksien nojalla metsistä saa kerätä marjoja. Poimi vain marjoja, jotka varmasti tunnistat.

Milloin viimeksi olet syönyt kotimaista kalaa?

Mitä kaloja tunnet ja oletko itse kalastanut? Perinteisesti kaloihin ja kalastukseen liittyy paljon uskomuksia.

Istahda mukavaan paikkaan, keskity havainnoimaan ympäröivää luontoa kaikilla aisteillasi.

Mitä luonto viestii sinulle?

Me emme ymmärrä läheskään kaikkia luonnon viestejä. Esivanhempamme ymmärsivät varmasti meitä enemmän luontoa, kansanuskomukset ja suomalainen mytologia ovat varsin mielenkiintoisia tutustuttavaksi!

Jokaisenoikeudet

Jokaisenoikeuksilla tarkoitetaan jokaisen oikeutta olla luonnossa riippumatta siitä, kuka alueen omistaa. Oikeudet eivät koske pihamaita, istutuksia ja viljelyksessä olevia peltoja.

Saat

- liikkua jalan, hiihtäen ja pyöräillen luonnossa
- oleskella ja yöpyä tilapäisesti alueilla, joilla liikkuminenkin on sallittua
- poimia luonnonmarjoja, sieniä ja rauhoittamattomia kasveja
- veneillä, uida ja kulkea jäällä
- onkia ja pilkkiä

Et saa

- kaataa tai vahingoittaa kasvavia puita
- ottaa kuivunutta tai kaatunutta puuta, sammalta, jäkälää tai maa-ainesta
- leiriytyä pihapiiriin, tehdä avotulta
- roskata ympäristöä
- häiritä lintuja tai muita eläimiä
- kalastaa ja metsästää ilman asianmukaisia lupia